

Inhoud

	Pagina
Voorwoord	7
1. Verrijk je geloof!.....	9
<i>2 Petrus 1:1-10</i>	
2. Lopen over water.....	15
<i>Matteüs 14:22-33</i>	
3. Verlangen naar zijn woord	21
<i>1 Petrus 1:22-2:3</i>	
4. Zeventig maal zevenmaal	27
<i>Matteüs 18:21-35</i>	
5. Geloven in het publieke domein.....	33
<i>1 Petrus 2:11-12</i>	
6. Jezus' glorie zien	39
<i>Matteüs 17:1-8</i>	
7. De zwakheid van ons geloof	45
<i>Lucas 22:61-62</i>	
8. Vol verwondering geloven.....	51
<i>Lucas 24:1-12</i>	
9. Heb je mij lief?.....	57
<i>Johannes 21:1-17</i>	

Voorwoord

Als ik aan Petrus denk, zie ik een impulsieve en emotionele man voor me: iemand die heel direct is in zijn reacties, die eerst spreekt en dan denkt, die daardoor vaak als eerste een stap durft te zetten, terwijl anderen nog een afwachtende houding aannemen. Ik zie ook een man die worstelt met zijn geloof en al worstelend in zijn leven met Jezus zowel hoogtepunten als dieptepunten kent.

Juist daarom is hij voor ons misschien heel herkenbaar als het gaat om de hoogte- en dieptepunten in ons eigen geloof. Er zijn periodes waarin we ons sterk voelen in ons geloof: we leven dicht bij God, we vinden het fijn om te bidden, we verlangen er sterk naar om te zijn zoals Jezus, vol liefde en geduld. Maar er zijn ook momenten waarop dat heel anders is: we twijfelen of God echt wel in ons is, we voelen alleen maar weerzin als we aan bidden denken, en we blijven koud als we in de Bijbel lezen. Geloven en niet geloven, zeker zijn en twijfelen, belijden en verloochenen, krachtig zijn en zwak zijn, tot rust komen en onrust ervaren, een rots zijn en drijfzand zijn, schaamte en vreugde – het ligt allemaal zo dicht bij elkaar in het leven van mensen die geloven of die zo graag zouden willen geloven.

In deze bijbelstudies gaan we met Petrus verdwalen in de dalen van ons geloofsleven en de bergtoppen van ons geloof beklimmen. In de ontmoetingen met Petrus kunnen we veel leren over geloven, en vooral over Jezus. Want via Petrus zullen we altijd weer ons geloof op Jezus richten. Petrus leert ons steeds opnieuw, ook als we in ons geloof door diepe dalen gaan, om te zeggen: 'U bent de Christus, de Zoon van de levende God!'

Om de bijbelstudies de komende tijd een plek te geven in uw eigen leven en geloof, kunt u zichzelf regelmatig de volgende vragen stellen: Hoe staat mijn geloof ervoor? Is mijn geloof sterk of zwak? Is er stilstand, achteruitgang of groei? En hoe zou ik willen groeien in mijn geloof?

Ook kunt u ervoor kiezen om u in de komende tijd met grote interesse te verdiepen in de persoon van Petrus. Hij is gedurende deze bijbelstudies onze identificatiefiguur, ons voorbeeld, zowel als het gaat om de kracht van ons geloof als om de zwakheid van ons geloof. Wees hier ook in uw persoonlijke bijbelstudie mee bezig.

Ik hoop dat uw geloof in de komende maanden, als we optrekken met Petrus, zal worden verrijkt.

Jos Douma

1 Verrijk je geloof!

2 Petrus 1:1-10

Petrus is vooral bekend van de verhalen die we over hem hebben in de evangeliën, zoals:

- Petrus die wandelt op het water, maar zinkt als hij voelt hoe sterk de storm is;
- Petrus die slaapt in Getsemane, te moe om met Jezus te waken;
- Petrus die Jezus verloochent, de haan die kraait en Petrus die bitter huilt;
- Petrus die van Jezus de vraag krijgt: 'Simon, houd je van mij?';
- Petrus die een verlamde geneest en zegt: 'Geld heb ik niet, maar wel de kracht van Jezus.'

Verwerking

1. Welke verhalen over Petrus spreken u het meest aan?
2. Herkent u zichzelf in Petrus? Of voelt u zich meer verwant met bijvoorbeeld Paulus, Johannes of Jakobus?

Petrus' testament

Minder bekend is dat het déze Petrus is van wie we in het Nieuwe Testament twee brieven hebben: 1 Petrus en 2 Petrus. En nog minder bekend is dat 2 Petrus eigenlijk het geestelijke testament van Petrus is. Maar precies op dat punt begint deze bijbelstudie; niet bij het begin, maar bij het einde van Petrus. (Zie Hebréeën 13:7: *Denk aan uw leiders, die het woord van God aan u hebben verkondigd, neem een voorbeeld aan hun geloof en kijk vooral goed hoe hun levenswandel eindigt.*)

Petrus weet dat zijn levenseinde nadert. Hij spreekt daar ook in 2 Petrus 1:14-15 over. In zijn geestelijke testament schrijft Petrus de belangrijkste dingen op die hij ons nog wil meegeven (vers 12-13). Hij wil ons eraan herinneren hoe belangrijk het is dat wij ons geloof verrijken! En hoe belangrijk het is dat we ons daarvoor inspannen!

Het is mooi dat nu juist Petrus dit tegen ons zegt. Petrus die zelf heeft geworsteld met zijn geloof: hij twijfelde over Jezus, hij verloochende Jezus, hij was vaak meer met zichzelf bezig dan met God. Maar juist deze Petrus moedigt ons aan om ons in te spannen om ons geloof te verrijken. Als juist hij met zo veel nadruk wijst op het belang hiervan, kunnen we dat niet naast ons neerleggen als de zoveelste oproep van een overenthousiaste christen die weinig weet heeft van de worstelingen in het geloof. Juist omdat het Petrus is, wil ik graag naar hem luisteren als hij zegt: *Span daarom al uw krachten in om uw geloof te verrijken...*

Maar er is nog een reden waarom het van belang is naar hem te luisteren. *Van Simeon Petrus, dienaar en apostel van Jezus Christus*. Een apostel is hij. Daarom spreekt hij met autoriteit. Hij spreekt namens de levende Christus. Sterker nog: de levende Christus is aan het woord als Petrus ons aanspreekt. Maar Petrus laat zich niet per se voorstaan op die autoriteit, want hij noemt zich eerst: dienaar. Hij wil dienen en alle aandacht richten op Jezus Christus. Hij wil dienen en op die manier van betekenis zijn voor de mensen die zijn testament lezen.

De basis

Span daarom al uw krachten in om uw geloof te verrijken... Op basis waarvan doet Petrus deze aansporing? Dat zien we als we kijken naar vers 1 t/m 4.

Vers 1

Geloof is allereerst iets wat we krijgen, een geschenk uit de hemel. Het is niet iets om je op voor te laten staan of trots op te zijn. Het is een cadeau van God.

Vers 2

Elke aansporing in de Bijbel is hierop gebaseerd: dat er genade en vrede in overvloed is. Uit deze overvloed kunnen we putten.

Vers 3a

We hebben dus alles al. Het komt er alleen nog op aan dat we het geschenk uitpakken, dat we het ons eigen maken, en dat we het vorm laten krijgen in ons leven!

Vers 3b

Ik denk dat Petrus hier ook terugdenkt aan zijn eigen roeping. Aan dat moment dat Jezus voor hem stond, dat Jezus hem aankeek op zo'n overweldigend krachtige en liefdevolle manier dat Petrus zich totaal door Hem overrompeld voelde en niets anders kon dan gehoorzamen aan zijn oproep: 'Volg Mij!' Elke aansporing in de Bijbel is ook gebaseerd op de persoonlijke roeping van ons allemaal. Op basis van die roeping is het niet een zoveelste vermoeiende verplichting waaraan we moeten voldoen, maar is het een vreugde om Christus zijn werk door ons heen te laten doen!

Vers 4a

Alles wat God van ons vraagt is verbonden met zijn beloften. Want God vraagt alleen maar van ons wat Hij aan ons geeft!

Vers 4b

We mogen deel krijgen aan de goddelijke natuur! Dat is wel een heel spannende uitdrukking, waarin op het scherpst van de snede wordt geformuleerd hoe nauw we door

het geloof verbonden worden met God en met zijn kracht. Zijn goddelijkheid is om ons heen en in ons, en daardoor hebben we alles wat nodig is voor een vroom en krachtig leven. Deel krijgen aan de goddelijke natuur is zoïets als: welkom worden geheten, thuishomen in de drie-enige God die ons omringt en vervult.

Span daarom al uw krachten in om uw geloof te verrijken... We worden hier dus niet teruggeworpen op onszelf maar op Christus, en daarmee op de drie-enige God. We mogen van zijn kracht gebruikmaken. Het betekent dus eigenlijk 'maak zo veel mogelijk gebruik van zĳn krachten'! En wij krijgen deel aan zijn krachten door ons helemaal op Hem te richten, door ons te laten vervullen met zijn Geest zodat er stromen van levend water uit ons binnenste vloeien, door ons te laten doordrenken met het Woord van God zodat de woorden van Christus in volle rijkdom in ons wonen.

Geloven

We voelen waarschijnlijk steeds beter aan dat geloven niet is: het alleen maar instemmen met een aantal waarheden. Petrus heeft het over de verrijking van ons geloof. En uit wat hij daarover zegt, blijkt dat geloven veel eerder een manier van leven is. Geloven is: gedrenkt zijn in Christus. Geloven is: vol zijn van de kostbare en rijke beloften van God en die in je leven gestalte zien krijgen. Petrus noemt in vers 5 t/m 7 acht eigenschappen die aan elkaar worden geschakeld als een ketting, en geen enkele schakel kan gemist worden. Hij begint bij het geloof, dat kostbare geloof dat Petrus al genoemd heeft in vers 1. Het is dus al kostbaar, maar het kan nog verrijkt worden! Het rijtje eindigt bij de liefde, als zo vaak het hoogtepunt in de Bijbel. We proeven hier wat ook in 1 Korintiërs 13:2 staat: *Al had ik het geloof dat bergen kan verplaatsen – had ik de liefde niet, ik zou niets zijn.* Liefde is het toppunt van geloof, het merkteken van waar geloof. En de weg van geloof naar liefde wordt gevormd door deze zes schakels tussen geloof en liefde: deugdzaamheid – kennis – zelfbeheersing – volharding – vroomheid – broederliefde.

Verwerking

3. Neem deze eigenschappen mee naar huis, laat ze tot u doordringen, lees of praat erover.
4. Welke van de acht genoemde eigenschappen ontbreekt vooral in uw leven? Wat zou u kunnen doen om te groeien in deze eigenschap?

Span al uw krachten in

Deze eigenschappen – die we in overvloed mogen bezitten – zijn zo belangrijk omdat onze kennis van Christus zonder deze eigenschappen nutteloos en onvruchtbaar is. Zo scherp stelt Petrus het: als we deze eigenschappen niet bezitten (als vrucht van het werk van de Geest van Christus) dan zijn we als gelovigen kortzichtig en blind, en zijn we vergeten dat we gereinigd zijn van de zonden. Dat zijn heldere woorden die haaks staan op een houding van berusting in het zondaar-zijn en van passiviteit in het geloofsleven. In zo'n houding mogen we elkaar in de gemeente nooit stimuleren.

Petrus gaat nog een stapje verder als hij zegt: de inspanning om ons geloof te verrijken is de manier om onze roeping en zelfs onze uitverkiezing waar te maken. En als we dat doen, belooft Petrus, komen we nooit ten val. Let op: dat zegt Pétus – de gevallene, de leugenaar, de struikelaar en toch – de gelovige, de apostel, de dienaar, het beminde kind van God, de man met zo veel passie voor Jezus. Weet u nog wat hij zei toen Jezus tot drie keer toe vroeg of Petrus van Hem hield? *'Heer, u weet alles, u weet toch dat ik van u houd.'* (Johannes 21:17) Dat is de liefde! Het toppunt van geloof!

Bid dat de Geest u verrijking van uw kostbare geloof wil geven. Dat heeft alles te maken met onze inspanning. Maar: we hebben alles wat daarvoor nodig is al ontvangen. Ons zijn kostbare, rijke beloften gedaan! En Christus wil die beloften voor ons allemaal in vervulling doen gaan.

Verwerking

5. Lees samen 2 Petrus 1. Welk vers valt u het meest op?
6. Kom samen tot een omschrijving van 'geloven'.
7. Spreek met elkaar door over de worstelingen van het geloof.
8. 'Al onze krachten inspannen.' Op welke manier kunnen we dat doen?

2 Lopen over water

Matteüs 14:22-33

In dit verhaal in Matteüs 14 gaat het om het geloof én het ongeloof van Petrus. Het gaat over rotsvast geloven en hartstochtelijk twijfelen. Twijfel is als de schaduw van het geloof: het is er onlosmakelijk mee verbonden. Ook in ons leven en denken liggen geloven en niet geloven vlak naast elkaar.

Verwerking

1. Lees samen Matteüs 14:22-33. Wat valt u het meest op?
2. Met wie identificeert u zichzelf: met Petrus of met de andere leerlingen?

Van spook naar Zoon

Er gebeurt veel in het verhaal. Het begint met paniek en angst vanwege een spook (vers 26) en eindigt met aanbidding van Gods Zoon (vers 33). De leerlingen zijn al even op het meer, in de boot. Jezus had hen vast vooruitgestuurd, terwijl Hij zelf de berg op ging. Hij wilde blijkbaar even alleen zijn om in gebed te genieten van de aanwezigheid van zijn Vader. En als Jezus dat gedaan heeft, gaat Hij naar de leerlingen toe, *lopend over het meer*. Een eenvoudige mededeling, alsof het iets vanzelfsprekends is. Maar het is natuurlijk ongelooflijk! Want het is onmogelijk om over water te lopen. De wetten van de natuur laten dat eenvoudigweg niet toe. Maar wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God (Matteüs 19:26)! En hier zien we Jezus in zijn goddelijkheid. Hier zien we de Man die hemel en aarde geschapen heeft! Hier zien we de Man die speelt met de wetten van de natuur die Hij zelf heeft bedacht. Hier zien we de Man van wie gezegd wordt: *Alles is door hem en voor hem geschapen. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in hem.* (Kolossenzen 1:16-17) Uit de kracht van God loopt Jezus over water.

En waar wij nu, met onze kennis van de Bijbel en onze vertrouwdheid met het verhaal, de Schepper van hemel en aarde over het door Hem gemaakte water zien lopen, zien de leerlingen een spook! Hoe ver kunnen onze beelden van God uit elkaar liggen! De leerlingen – vissers, stoere mannen – raken in paniek en schreeuwen het uit van angst. Maar Jezus laat die situatie niet lang bestaan: *‘Blijf kalm! Ik ben het, wees niet bang!’* Hij veroordeelt zijn leerlingen niet. Nee, geen verwijten, alleen maar geruststellende woorden. En ook dat magistrale *Ik ben het*. Als we dat horen, kunnen we dat verbinden met de HEER die zich aan Mozes voorstelt bij de brandende doornstuijk:

'Ik ben die er zijn zal. Ik zal er zijn.'(Exodus 3:14) Niets is kostbaarder dan die Naam, waar alles in zit: Hij is er, Hij is aanwezig, en dat geeft zo veel vrede en troost en moed.

Geloofsmoed

En dat zie je ook. Vooral bij Petrus. Als hij ziet dat het Jezus is, maakt hem dat moedig. Als hij Jezus' stem hoort, borrelt er in zijn hart een onstuitbaar verlangen op om bij Jezus te komen en te worden zoals Hij: iemand die loopt over water. Petrus zet zijn handen aan zijn mond, en roept: *'Heer, als u het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen.'* Dat is trouwens niet op te vatten als twijfel, dat zinnetje 'als u het bent'. Het is meer een uiting van vertrouwen: 'Als ú het bent... leer me dan lopen over water.' Petrus vraagt dus het onmogelijke, het ongelooflijke. Want het kan niet. Wonderen bestaan niet! Maar daar loopt Jezus toch over het water! En vlak voor deze geschiedenis staat het verhaal van de vijf broden en twee vissen en de duizenden mensen die ervan eten waarna er nog twaalf manden brood over zijn. En Jezus heeft al talloze mensen genezen van hun ziekten. Petrus weet het wel zeker: wonderen bestaan! En als Jezus hem uitnodigt met dat ene woordje 'Kom!' hangt zijn ene been al overboord.

En wat doen de andere leerlingen? Daar wordt niets over gezegd. We zouden het ons waarschijnlijk goed kunnen voorstellen als ze hadden gezegd: 'Petrus, ben je helemaal gek geworden! Je denkt toch niet dat je over water kunt lopen! Man, denk na! Je zult verdrinken! Jongens, houd hem tegen!' Maar daar gaat Petrus al. Hij denkt niet na. Hij gelooft. Hij loopt over water naar Jezus toe.

Geloof en twijfel

Zoals het geloof zijn redenen heeft, zo heeft ook de twijfel zijn redenen. De spanning van het verhaal daagt ons uit om na te denken over wat geloven is, en waarom we zo vaak twijfelen. Geloven is in dit verhaal dat je met heel je hart en heel je ziel en heel je verstand en al je krachten op Jezus alleen vertrouwt. In de Hebréeënbrief staat: *Laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof.* (Hebréeën 12:2) De blik gericht op Jezus. Dat is geloven. In alle een-voud vertrouwen op Gods Zoon. Twijfelen heeft te maken met twee (twijfel, tweefel), met twee-voud, met op twee (of zelfs meer) gedachten hinken. Petrus begint te twijfelen op het moment dat hij niet meer in alle een-voud zijn blik gericht houdt op Jezus. *Toen hij voelde hoe sterk de wind was, werd hij bang.* Petrus ziet niet meer alleen Jezus, hij ziet ook de wind, hij ziet ook de golven, hij wordt bang, hij twijfelt.

En het zou kunnen dat er ook nog iets anders gebeurde. Als Petrus over het water loopt, is hij zich daarvan ongetwijfeld bewust geworden. 'Wauw! Ik loop over water! Ík loop over water, de anderen niet. Kijk mij. Wie ben ik dat ik dit doen mag.' En daar zie

je, heel subtiel, de focus verschuiven van Jezus naar Petrus. Hij raakt in zichzelf geïnteresseerd, vertrouwt misschien al een beetje op zichzelf. En als dat gebeurt, gaat alles wankel worden in het koninkrijk van God. Voeg daar nog wat harde wind en een paar hoge golven aan toe, en het is gedaan. Petrus zinkt weg.

Dit is herkenbaar. In onze beste momenten staan we sterk in ons geloof: we vertrouwen op God, we zien Jezus, we laten ons leiden door zijn Geest. Maar er kunnen zo veel omstandigheden zijn die ervoor zorgen dat we gaan twijfelen, dat de een-voud verdwijnt. Door te vertrouwen op eigen kracht of door te letten op de omstandigheden kunnen we opnieuw wegzinken in het water.

Verwerking

3. Hoe dicht liggen in uw leven geloven en niet geloven tegen elkaar aan?
4. Herkent u in uw leven periodes van een-voudig geloven tegenover periodes van twee-voudig geloven?

Kleingelovig

Als we willen wandelen in het licht maar steeds blijven kijken naar de duisternis, ons steeds weer concentreren op de zonde, op ons eigen falen en op dat van anderen, dan zinken we weg, omdat we niet een en al oog voor Jezus hebben. Dan zijn we kleingelovigen geworden.

Kleingelovige. Zo spreekt Jezus Petrus aan. Waarom zegt Hij dat tegen Petrus, en niet tegen de elf die niet het lef hadden om uit de boot te stappen? Want dat deed Petrus toch maar wel. Hij had een groot geloof! Maar Jezus ziet wat er gebeurt met Petrus: hij zinkt weg omdat hij de golven ziet en de wind en zichzelf, en niet langer Jezus alleen. Maar Hij hoort ook wat Petrus roept. Want Petrus wordt bang en hij doet het enige wat een mens in nood kan doen. Hij roept om hulp: *'Heer, red me!'* Hoeveel tijd kost het ons vaak niet – als we in nood zijn geraakt, als we wegzinken of al lang weggezonden zijn – om dat over onze lippen te krijgen: *'Héér, help me!'* Want we zijn er heel goed in om het zo lang mogelijk op eigen kracht te proberen. Klein geloof is dat we niet met heel ons hart, heel onze ziel, heel ons verstand en al onze krachten op Jezus alleen vertrouwen.

Maar Petrus roept tot zijn Heer. Inderdaad: zijn geloof is klein, maar zijn Heer is groot en vol barmhartigheid. Dat is mooi om te zien: dat Jezus geen moment aarzelt, en direct zijn hand toesteeekt. Jezus is te vertrouwen! Als we vanaf de bodem van ons geloof echt om hulp roepen, dan is Jezus er ook direct.